

PURA: "VANNOMRÅDE BUNNEFJORDEN MED ÅRUNGEN- OG GJERSJØVASSDRAGET"

Møtegruppe: Prosjektgruppe PURA

Til stede: Anita Borge, vannområdeleder PURA – AB
 Knut Bjørnskau, Nordre Follo kommune – KB
 Odd Henning Unhjem for Anne-Bergitte Thinn, Frogn kommune - OHU
 Nora Hoff, Nesodden kommune - NH
 Trygve Kvarme, Ås kommune – TK: Karoline Dahl Myrstad – KDM
 Erik Wetlesen, Akershus bondelag – EW
 Estrella Fernandez, Viken fylkeskommune – EF

Spesielt inviterte:

Line Lid Brække, Nordre Follo kommune – LLB
 Trond Stabell, Norconsult – sak 11

Forfall: Arne Ivar Sletnes, Follo landbrukskontor – AIS
 Terje Laskemoen, Oslo kommune – TL
 Håvard Hornnæs, Statsforvalteren i Oslo og Viken, klima- og miljøvernadv.
 – HH
 Elisabeth Emilie Syse, Statens vegvesen – EES

Møteleder: Anita Borge

Møtested: Gamle Tårnhuset Restaurant, møterom 2. etg., Kolbotnveien 31, Kolbotn

Møtetid: 20.06.2023 kl. 09:30 – 12:30 (møte) og 12:30.-13:30 (lunch)

Neste møte: 25.10.2023 kl. 09:00 – ca. 12:30 i Store salong, Ås kulturhus

Referent: Trygve Kvarme

Møtet ble startet ved at Erik Wetlesen ble ønsket velkommen til prosjektgruppen.
 Presentasjonsrunde.

Forkortelser i kolonne for "Ansvarlig": Se liste over "Til stede" og "Forfall"

Sak nr.	Tema	Vedtak / oppfølging	Ansv
1	Godkjenning av referat fra møtet 13.04.2023	En lite supplering i sak 7, tas inn i endelig referat <u>Vedtak:</u> Referatet godkjennes og legges ut på web-siden.	AB

2	Vannområdets organisasjon	<u>Temagruppe Landbruk:</u> - Nordre Follo kommune: Heidi Yvonne Paulsen er erstattet av skogforvalter Tom-Egil Holm - Norsk landbruksrådgiving: Unni Røed er erstattet av Øyvind Akselsen. <i>Tas til orientering.</i>	AB
3	Anskaffelse av tjenester innen tiltaksorientert vannkvalitetsovervåking i PURA	- kunngjøring i uke 15. - mottak av to tilbud: Norconsult og Multiconsult - evaluering 02.06.2023 med valg av utøver: Norconsult ble tildelt oppdraget - vi inngår en tidsbegrenset løpende tjenesteavtale. Vår kontrakt gjelder for årene 2024, 2025 og 2026, deretter forlenges avtalen automatisk for ett år av gangen inntil den sies opp. <i>Tas til orientering.</i>	AB
4	Høringssaker	• <u>Detaljreguleringsplan for område ved Holstadkrysset/Østensjøvann, Ås kommune – privat detaljregulering - veiserviceanlegg: Varsel om oppstart av planarbeid</u> Orientering om prosjektet og varsel om oppstart av planarbeid. Frist for å gi merknader til varselet har gått ut, men det var enighet om at PURA allikevel sender en uttalelse. Innspill ble gitt fra gruppen på momenter som bør inn i vår uttalelse. <u>Vedtak:</u> PURA sender en uttalelse til varsel om oppstart av planarbeid, basert på innspill som ble gitt i møtet. Et utkast sendes prosjektgruppen for kommentarer før endelig versjon går til DRIV arkitekter AS. • <u>Forslag fra Språkrådet/Kartverket om endret navn på Bunnefjorden</u> Orientering om forslag til navneendring. Det var enighet om at PURA sender en uttalelse til forslaget. Gruppen støttet forslaget til momenter i en uttalelse, og supplerte disse. Uttalelsen sendes Nordre Follo kommune, som administrerer høringssaken. <u>Vedtak:</u> PURA sender en uttalelse til forslag på endret navn på Bunnefjorden. Et utkast sendes prosjektgruppen før endelig versjon går til Nordre Follo kommune.	AB alle
5	Nytt fra vannregionmyndigheten	Estrella orienterte: <ul style="list-style-type: none"> • Samarbeidsavtale om vann i grenseområdene til Sverige: Møte avholdt mellom svenske og norske myndigheter samt vannregionmyndigheter i begge land. • Regionale vannforvaltningsplaner: Brev om endring i vannforvaltningsplanene mottatt fra Miljødirektoratet i april. I mai ble oppdaterte plandokumenter levert. • Møte i Trondheim: Deltakere: Vannregionmyndighetene og Miljødirektoratet. Tema var restaurering og rammeplan for planperioden 2023-2027. Det er ønskelig med økt tid mellom høringer for vesentlige vannforvaltnings spørsmål og regionale planer. 	EF

		<ul style="list-style-type: none"> ● Vannforvaltning i plansaker: Viken fylkeskommune jobber med kommunene for å få vannforvaltning inn på et tidlig stadium i plansaker. Det ble kommentert fra prosjektgruppen at Miljødirektoratets kommende veileder innen temaet vil kunne styrke dette arbeidet. ● Politisk utvalg for Innlandet og Viken vannregion: Møte avholdt. Tema var aktuelle saker siden siste møte, samt Statsbudsjett for 2024. ● Nasjonalt nettverk for politiske ledere av vannregionene: Oppstartsmøte 30.05.2023. Aktuelt tema var Statsbudsjett 2024. Formålet med nettverket er å reetablere en felles møtearena for fylkeskommunenenes vannregionutvalgsledere som bidrar til nettverksbygging og mer samordning av det regionale politiske nivået innen vannforvaltningen i Norge. ● Webinarer: Flere fagwebinarer vil bli arrangert fremover. ● Fordeling av midler til vannområdene: Statlige og fylkeskommunale midler 2023 er fordelt. ● Vannområdeledersamling 2023: Samling i Kongsvinger i uke 24. ● Vannområdelederhåndbok: Det jobbes med en håndbok for drift av et vannområde. <p><i>Tas til orientering</i></p>	
6	Temagruppene	<p>Gjelder alle temagruppene: For en mer detaljert redegjørelse for sakene: Se referater fra møtene i temagruppene på PURAs hjemmeside.</p> <p><u>Temagruppe Landbruk.</u> Anita redegjorde for Arne Ivar.</p> <p>Siste møte: 25.05.2023 Neste møte: 28.09.2023</p> <p>Temaer på siste møte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Miljørådgivning Storgrava: Gjennomført ved Tom Wetlesen. Er nå fullført. God oppslutning om tjenesten. - Videre miljørådgiving i PURA: Forslag fra PURA ble lagt frem på møtet 25.05.2023, diskusjon i temagruppen. Det oppfordres til å forsøke å skaffe finansiering til videreføring av rådgivingen i tiden fremover. Utfordringer knyttet til nitrogen-avrenning bør tillegges økt vekt, det er samtidig behov for å videreføre rådgiving innrettet mot redusert fosfor-avrenning. Prosjektgruppen kom med innspill. PURA tar dette videre med Landbrukskontoret til endelig bestemmelse om områder for videre rådgiving. Det må også jobbes for å få inn en rådgiver. - Nye dyrkningsteknikker: Aktuelt tema. Hva kan øke oppslutning blant bønder for å ta i bruk nye dyrkningsteknikker innen endret jordarbeiding, 	AIS

		<p>fangvekster med mer? Det ble anbefalt å inkludere temaet på PURA-seminaret som er planlagt til høsten. Målgruppe bør inkludere deltidsbønder som ikke har kapasitet til å investere i kostbart utstyr og teknologi.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tilskudd til drenering av dyrka mark: Satser økt fra kr 2.500 kr/dekar til 4.000 kr/ dekar. Dette vil gjøre at flere ser det kostnadmessig forsvarlig å drenere, noe som også kan bidra til redusert avrenning og erosjon. - Erosjonssikring av Skibekken, Skuterudbekken/Grytelandsbekken/Rustadbekken og Storgrava: For Skibekken og Skuterudbekken er det aktuelt med vedlikehold av gjennomførte tiltak. Vil kreve koordinering ved PURA (befaring, søknader mv.) og finansiering. Storgarva: Egen sak på dagens møtet, sak 7. <p><i>Tas til orientering.</i></p> <p><u>Temagruppe Biologi/limnologi</u> Knut redegjorde.</p> <p>Siste møte: 08.05.2023 Neste møte: 07.09.2023</p> <p>Temaer på siste møte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Årsrapport for vannkvalitetsovervåkingen: Egen sak på dagens møte, sak 11. - Status anskaffelse overvåking: Egen sak på dagens møte, sak 3. - Miljødirektoratet – oppstart arbeid med veileder for vannmiljø i arealplanlegging: Knut sitter i ressursgruppen for prosjektet som skal utarbeide veilederen. Redegjorde for PURAs leveranser av dokumenter til prosjektgruppen; gode eksempler fra Nordre Follo kommune. - Status beite langs Østensjøvann: Avventer status fra Statsforvalteren. - Bane NOR – Østre linje – utplassering av loggere: Det utplasseres loggere for kontinuerlig overvåking av vannkvalitet i blant annet Skibekken. Nordre Follo har hatt møte med Bane NOR, de ønsker et videre samarbeid med kommunene og vannområdene. - PURAs uttalelse til Ås kommunes temaplan VA og vannmiljø: Mye bra i temaplanen, godt grep å gjennomføre ROS-analyse først. - Siste års reguleringsfiske i Østensjøvann: Egen sak på dagens møte, sak 7. - Rapport fra den utvidede overvåkingen i Skuterudbekken 2022: Et utkast er klart, møte med Norconsult for gjennomgang av dette 30.06.2023. 	KB
--	--	--	----

		<p>- oppkonsentrering av cyanobakterier i Gjersjøen: Hendelse i uke 24. Involvering av vann og avløp i Nordre Follo og Norconsult for ekstra prøvetaking og analyse av vannprøve. Blir tema i sak 11.</p> <p>- Fagrådet: Knut har overlatt ledervervet i utvalg for miljøovervåking til Toril Giske, VAV, og har gått ut av utvalget. Han vil imidlertid være en ressursperson i enkelte saker frem til han går av med pensjon sommeren 2024.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◦ leverandørkonferanse 03.05.2023 for modellering av avlastningsbehov for Oslofjorden: En anskaffelse vil bli gjennomført av Miljødirektoratet der relevante aktører kan gi tilbud. Toril Giske skal sitte i en prosjektgruppe som skal følge arbeidet. Fagrådet støtter prosjektet med kr. 500.000. ◦ status prosjekt grunnlag utslippstillatelse: "Utarbeidelse av informasjon som skal være med i en søknad om tillatelse etter forurensningsloven til drift av avløpsanlegg (utslippstillatelse)": Bytte av prosjektleder, Kristin Jønsen Sola går ut, Helge Eliassen, Oslo VAV, går inn. ◦ det legges opp til et tettere samarbeid mellom fagrådene for indre og ytre Oslofjord <p><i>Tas til orientering</i></p> <p><u>Temagruppe Kommunalteknikk, overvann og spredt bebyggelse (KOS):</u> Line Lid Brække redegjorde.</p> <p>Siste møte: 06.06.2023 Neste møte: 17.10.2023</p> <ul style="list-style-type: none"> - utfordrende å drive temagruppen, da det har vært en hel del utskiftninger i gruppen og mange nye - bruker møtene til å utveksle info og løsninger - målet er å skape en arena som er nyttig og lærerik for møtedeltakerne - mye godt engasjement i gruppen - mye fokus på overvann, sammen med kommunalt ledningsnett, avløp i spredt bebyggelse og hendelser som har betydning for vannkvaliteten - viktig oppgave for gruppen er årsrapportering til PURA på tilførselsdata – gir et kilderegnskap for forurensing. Gir enhetlig rapportering for kommunene. - PURAs strategihåndbok er blitt et viktig verktøy for flere av kommunene - det er viktig at deltakere før møtene innhenter info om prosjekter/aktiviteter de selv ikke er involvert i, men som er tema på møtene <p><i>Tas til orientering</i></p>	
7	Status for prosjekter i temagruppene	<p><u>Reguleringsfiske Østensjøvann 2023</u> Status for fisket:</p> <ul style="list-style-type: none"> - morten er økende. Negativt - brasme i reduksjon. Positivt - rovfisk (abbor, gjedde) er økende. Positivt - ny art: Hork – en abborfisk. Negativt. 	AB

		<p>- håp om at undervannsvegetasjonen er i ferd med å etablere seg</p> <p>- totalt tatt ut: 3,4 tonn. 2021: 0,5 t, 2022: 1,8 t, 2023: 1,1 t.</p> <p>En søknad fra NMBU om å kartlegge karpefiskens predasjon på brasme- og morteyngel i etterkant av årets reguleringsfiske ble avslått av Statsforvalteren. Dette er uheldig, siden prosjektet kunne gitt viktig kunnskap, både om predasjon og kannibalisme på karpefisk og om gjennomføring av reguleringsfiske i karpefiskdominerte innsjøer i fremtiden.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p> <p><u>Storgrava: Flomberegninger/flomsonekart. Status</u> Asplan Viaks rapport er nå ferdigstilt. Blir vedlegg i tilbudsforespørselen som PURA sender ut om utarbeidelse av rapport/detaljplan med skisser til tekniske tiltak for erosjonssikring av Storgrava. Asplan Viaks rapport sendes prosjektgruppen.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p>	OHU AB
8	Kommunikasjon/ seminarer/ workshops	<p>• Fjordredningskonferansen 2023: Knut og Anita redegjorde for konferansens innhold. Informasjon er lagt ut på PURAs hjemmeside.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p> <p>• PURA-seminar sen høst/tidlig vinter 2023 - forslag til opplegg: Aktuelle tema ble diskutert: Svakheter i klassifiseringssystemene for fjorden og for leirpåvirkede vassdrag, konsekvensene dette får for kommunene, kommunenes arbeid med overvann, nye retningslinjer for drift av jordbruksarealer, pH og kalking av dyrket mark, mm.</p> <p><u>Vedtak:</u> En ad hoc-gruppe bestående av temagruppelederne og Anita tar inn forslagene i sin planlegging av seminaret.</p>	AB AB AIS KB LLB
9	Runde rundt bordet – evaluering av møtet	Bra struktur på møtet, bra tidsforbruk. Mange saker, kan bli et dilemma ift. tidsforbruk, men det gikk bra. Informativt møte, hyggelig.	alle
10	Neste møte	Uke 43/2023: Onsdag 25.10.2023 i møterom Store salong, Ås kulturhus.	alle
11	Årsrapport for PURAs tiltaksorienterte vannkvalitets-overvåking 2022	<p>Trond redegjorde for hovedpunktene fra årsrapporten 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gjennomføring av overvåkingen for PURA - fokusområder i vårt vannområde (eutrofiering, fosfor, alger) - utfordring med klassifisering i leirpåvirkede vassdrag - nitrogen – fokus på fjorden - hendelsen i Gjersjøen i uke 24; prosessene som førte til oppkonsentrering av alger. PURA legger ut informasjon om dette på vår hjemmeside. <p>Trendrapportene som ble utarbeidet for PURA i 2022 gir det beste bildet av utvikling i vannkvalitet i vårt område. Redegjorde for status for innsjøene i 2022.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p>	Trond Stabell alle Anita